Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 1

ספריי — **אוצר החסידים** — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

היכל שביעי **שער שישי**

מאמר
והוא עומד עליהם - תרס"ג

מאת

כ"ק אדמו"ר
אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שלום דובער

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

770 איסטערן פאַרקווי ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים ושלש לבריאה
מאה שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 2

ב"ה.

פתח דבר

בקשר עם יום הולדת את כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע – כ"ף מרחשון – אשר חל בשנה זו בשבת קודש פ' וירא.

הננו מוציאים לאור בקונטרס זה, הנחת כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע ממאמר ד"ה "והוא עומד עליהם – תרס"ג", שנאמר על ידי כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בשבת קודש זה לפני מאה שנה.

המאמר בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, נדפס לראשונה בקונטרס בפ"ע על-ידי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח, בקשר ליובל החמישים לאמירת המאמר (ברוקלין, תשי"ג)[1], בהוספת מראי מקומות וציונים.

ממעל למאמר נרשם בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע: "נאמר רק פעם א'. אבל כמדומה שהעניני' מסודרי' היטיב". ואולי הכוונה, שלאחרי אמירת המאמר בליל ש"ק, לא נכנסו קבוצת החוזרים ביום הש"ק, לפני תפלת שחרית, כרגיל בכל פעם אחרי אמירת המאמרים אל כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב), לחזור את המאמר בפניו, וכו"כ פעמים בעת החזרה הי' כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע מוסיף ביאורים בהמאמר וכיו"ב.

אם כי מכתיבת מאמר זה נראה לכאורה, שבעת כתיבת ההנחה היה מונח לפניו המאמר בכתי"ק כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע (בהנחה זו אף השמיט פרק שלם מהמאמר הבא בחצאי-עיגול (סה"מ שם ע' נז-ט)).

"כנראה מיוסד המאמר על דרוש כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" הנדפס בספר טעמי המצוות שלו[2] מצות אכילת קדשי קדשים לכהנים, אשר מיוסד או עכ"פ שייך[3] למאמר כ"ק אדמו"ר הזקן כי הוא יברך הזבח אחרי כן יאכלו הקרואים, שנא' ב"שבת פ' ויחי בסעודת שחרית שנת תקס"ה"[4]. ויעויין ג"כ לקו"ת ר"פ צו, סידור שער ברהמ"ז ביאור ד"ה והקימותי, תו"א ר"פ חיי שרה, סידור סדר סעודת שבת ד"ה יגלה לו טעמי"[5].

לתוכן המאמר ראה ג"כ ד"ה כי הוא יברך את הזבח ה'ש"ת[6], וד"ה והוא עומד תשי"ג.

חלוקת המאמר לסעיפים, נערך עפ"י החלוקה של כ"ק אדמו"ר מה"מ על מאמרו של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע.

לתועלת הלומדים, הועתקו בשוה"ג המראי מקומות וציונים של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע שבפנים המאמר, ביחד עם המראי מקומות וההערות של כ"ק אדמו"ר מה"מ שבשולי הגליון דמאמר הנ"ל – השייכים למאמר זה, בהוספת מראי מקומות מהמו"ל הבאים בחצאי ריבוע.

מערכת "אוצר החסידים"

עש"ק פ' וירא, כ"ף מרחשון, ה'תשס"ג
מאה שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מה"מ
ברוקלין נ.י.

---

1) נדפס אח"כ בספר המאמרים תרס"ג (ברוקלין, תשמ"ה. תשנ"ד) ע' נ ואילך.
2) נדפס בשם דרך מצותיך (פאלטאווע, תרע"א).
3) ראה הג"ה בדרוש הצ"צ פ"ב.
4) מאמרי אדה"ז – תקס"ה ח"א ע' קסב ואילך.
5) מנוסח הפתח דבר של כ"ק אדמו"ר מה"מ למאמר (נדפס בסה"מ תרס"ג ע' רלז (במהדורת תשנ"ד)).
6) סה"מ ה'ש"ת ע' סב ואילך.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 3

בס"ד. ש"פ וירא ס"ג. הנחה

והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו, וצ"ל מהו"ע עמידת אברהם כאן דבעת אכיל' המלאכי' הי' צריך לעמוד עליהם ואז אכלו, ולולי זאת משמע שלא היו אוכלי'. והנה ברש"י פי' ע"פ ויאכלו נראה כמו שאכלו, והוא מהמד"ר דאי' שם אזלת לקרתא עבדית כנמוסאה, משה כשעלה למרום לא אכל ומלאכים כשירדו למטה אכלו, ומסיים שם ולא שהיו אוכלי' אלא נראים כאוכלי' ראשון ראשון מסתלק. והנה בזהר[1] מבאר גם ענין אזלת לקרתא, ומשם משמע שהיו אוכלי' ממש, דבזהר מדמה ענין אכילת המלאכי' אצל אברהם לענין התאבקות המלאך עם יעקב, שהי' מלובש בגוף גשמי ולא בגוף אוירי ורוחני כ"א בגוף גשמי מד"י גשמי', וגבי זה מביא מה שאכלו המלאכי' אצל[2] כו', משמע מזה שהי' אכילה ממש, דוגמת ההתאבקות כו'. ובזהר ע"פ זה מפרש דאתחזי כאלו אכלי והדר מפרש א"ר אלעזר ויאכלו ודאי, וכל מא דיהיב לון אברהם הוי אכלי, בגין דהוי אכלי מההוא סטרא דלעילא, בזה ג"כ מבאר שהי' אכילה וכאמרו וכל מא דיהיב כו', וצ"ל מהו"ע האכילה שאכלו המלאכי' אצל אברהם. ולהבין זה צלהק"ת מ"ש גבי שמואל כי הוא יברך את הזבח ואחרי כן יאכלו הקרואי', וצ"ל מי המה הקרואי', ועוצ"ל למה מוכרח הקדמת כי הוא יברך, ואח"כ יאכלו הקרואי' כו'. אך הענין הוא דהנה כתי' ואם האכל יאכל ודרשו[3] בשתי אכילות הכתוב מדבר א' אכילת מזבח וא' אכילת כהנים, ולכאו' א"מ דמיון אכילת אדם לאכילת מזבח, דאכילת מזבח הו"ע הקרבת הקרבנות והוא מהעניני' והעבודו' היותר גבוהות במעלה ומדרי', עד ששאלו כו' נפש החוטאת במה תתכפר, והשיב יבוא קרבן ויתכפר לו כו' שפועל המשכת האור למלאות הפגמי', ואיך יכולי' לדמותה אכילת אדם. אמנם הנה מצינו מעלה גבוה באכילת אדם שהרי בקרבני חטא' ואשם כהני' אוכלי' ובעלים מתכפרים כו', הרי שהכפרה הוא ע"י אכילת הכהני' דוקא, ולפ"ז צ"ל מהו"ע אכילת אדם, וצריכי' להקדי' ולהבין תחלה ענין אכילת מזבח.

והנה ענין הקרבנות הוא שמקריבי' בהמה גשמי' ע"ג המזבח והיא עולה ונכלל באש שלמעלה, והוא מדרי' ארי' דאכיל קורבנין, שכדמות אריי[4] היתה רבוצה ע"ג המזבח והוא האש שלמעלה שהי' אוכל את הקרבן, וידוע דכללי' ענין הקרבנות הוא כללי' ענין עבודת הבירורי', שעי"ז מתבררי' הניצוצות דתהו שירדו

ממעל המאמר נרשם בגוכתי"ק: נאמר רק פעם א'. אבל כמדומה שהעניני' מסודרי' היטיב.

1) ח"א קמד, א.

2) כ"ה בכתי"ק, ואוצ"ל: אצל אברהם.

3) זבחים יג, ב. וראה לקו"ת ר"פ צו.

4) ראה יומא כא, ב. זח"א ו, ב. זח"ב רעח, א. זח"ג יז, א. לב, ב. ועוד. ולהעיר ג"כ מלקו"ת במדבר [יא, א] ד"ה וארי' כבקר. ואכ"מ.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 4

ונפלו בקליפת נוגה דעשי' מז' מלכין קדמאין דתהו דמיתו, וכל עולם התיקון נבנה משברי הכלי' דתהו, היינו כל עולמות אבי"ע, מהיותר מובחר נעשה עולם האצי' והשאר נפל לבריאה ונתברר עוד ונעשה עולם הבריא' והשאר נפל ליצי' ונתברר עוד ונעשה יצי', וכן עשי', עד שהפסולת היותר גס והיותר עב נפל למטה, וכאן מתחיל סוד הבירור מלמטלמ"ע, דהבירור הקדום היינו באופן התהוות העולמות משברי הכלי' הי' מלמעלמ"ט, וכאן הוא הבירור מלמטלמ"ע שהניצוצות דנוגה דעשי' מתעלי' בתכלי' העילוי, היינו שעולי' ונכללי' למעלה בבחי' מל' דאצי'[5] מקור דבי"ע שהו"ע ומדרי' מזבח החיצון שהי' בחצר אוהל מועד. ובבהמ"ק ידוע שהי' ג' דיורי' קדה"ק ואוהל מועד וחצר אוהל מועד, שהן נגד תלת עלמין דאי' בזהר[6] וברמ"ז, דכללו' העולמו' שבתוך החלל ומקו"פ נכללי' בג' מדרי' כללי' עולמו' הא"ס שלפני האצי' ועולם האצי' ועולמו' בי"ע, וכנגד זה הי' בבהמ"ק ג' דיורי' קדה"ק מכוון נגד עולמות הא"ס שלפני האצי' ואוהל מועד נגד אצי' וחצר אוה"מ מכוון נגד עולמות בי"ע, והמזבח מעמדו בחצר אוה"מ, מזבח הוא בחי' מל' כמו שנעשה מקור לבי"ע, וכמ"ש מלכותך מל' כל עולמים שיורדת למטה בבי"ע לברר בירורי' כו', ועז"נ רגלי' יורדת שנשפלת ויורדת למטה מטה לברר בירורי נוגה דבי"ע וכמ"ש ותתן טר"ף לביתה טרף בגימט'[7] רפ"ח ע"ה כו'. וכמאמר הזהר[8] ע"פ מצמיח חציר לבהמה בהמה רבה דרביעא על אלף טורין ואכלא לון בגמיעא חדא כו', וידוע דבה"ר הוא בחי' מל' דאצי' דרביעא על אלף טורין הם ניצוצי אורות המתבררי' כו', ומספר אלף טורין הוא בעולם הבריאה[9], דידוע דא"ל שד"י מאיר בבריאה ובמילוי עולה אלף כו', וכמו"כ הנה מל' דאצי' יורדת ליצי' ועשי' ג"כ לברר, ואכלא לון שהניצוצו' עולין ונכללין בבחי' מל', ואופן העלאת הניצוצות הוא דבירורי הניצוצי' שלמטה עולי' ונכללי' בחיות המרכבה פני ארי' שור כו', וע"י כללי' הבירורי' שלמטה נעשה למעלה תיקון ובירור כללי שחיות המרכבה מבררי' בירורי' בעולם היצי' ובריאה כו'. והגם שנת"ל דעולמות בי"ע כבר נתבררו בהבירור שמלמעלמ"ט, זהו רק הפנימי' היינו פנימי' העולמות שהם הע"ס של העולמו' וגם נשמות ומלאכי' שהם בכלל הפנימי' כו', אבל חיצוני' העולמות והיינו היכלות דנוגה עוד צריכי' בירור, ובד"פ גם במלאכי' עיקר הפנימי' הוא הנפש של המלאכי' אבל גוף המלאכי' עוד צריך בירור[10], וע"י הבירור מלמטה

5) מתחילה עולים ונכללים ביצירה ואח"כ בבריאה ואח"כ במלכות דאצי' וכדמוכח לקמן. ובכ"מ.

6) ח"ג קסח, א.

7) מק"מ לזח"ג ס, א (ראה ג"כ טעמי מצות להרח"ו פ' משפטים). הוספות לתו"א קי, א. וראה ג"כ לקו"ת אמור לו, ב.

8) ח"א יח, ב. ח"ג ריז א. וראה לקו"ת אמור לו, א.

9) ראה מאו"א א' ס"ק פז. לקו"ת בלק עד, ב.

10) עמ"ש בהביאור דראשי המטות [לקו"ת מטות פב, ג].

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 5

נעשה הבירור למעלה ג"כ, והניצוצי' עולי' ונכללי' בבחי' מל' דאצי' כמו שהיא ראש ומקור לבריאה. ובכללי' הנה הבירורי' הם דבחי' מל' דהבירורי' שלמטה וכן הבירורי' דחיות המרכבה הכל הוא מה שבחי' מל' מתפשטת בהם לברר בירורי' כו', וזהו כללי' ענין הקרבנות דהבהמה היא מנוגה דעשי' מתבררת ועולים הנצוצות בחיות המרכבה, שזהו"ע ארי' דאכיל קורבנין עד שנכללי' בבחי' מל' כו', וזהו"ע אכילת מזבח דהיינו אכילת בחי' מל' שמבררת בירורי' והניצוצי' נכללי' בה שו"ע אכילה, וכמאמר דרביעא על אלף טורין ואכלא לון כו'.

אמנם הנה כ"ז הוא הבירורי' דחיצוני' העולמות היינו מה שבחי' מל' יורדת ונשפלת בנוגה דעשי' בפרט ובי"ע בכלל לברר בירורי', ובירורי הניצוצי' עולי' ונכללי' בה דזהו עלייתה מבי"ע כו', וז"ש בקרבנות אשה ריח נחוח והן ג' עליות מג' עולמות בי"ע, אשה העלי' מעשי', ריח העלי' מיצי', נחוח העלי' הניצוצי' מבריאה כו'[11], והעלאת מ"ן דניצוצי' אלו מגיע עד ראש הבריא' היינו בחי' מל' דאצי' שהיא מתלבשת בראש הבריאה, ועי"ז נעשה העלאת מ"ן בבחי' מל' שעולה באצי', וכמ"ש יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרי' הראני את כו' שהוא העלאת מ"ן שמל' עולה מבי"ע לאצי', דסתר המדריגה הוא כשהיא בבי"ע, וזה נעשה ע"י העלאת מ"ן דעולמות בי"ע כו', וע"י העלאת מ"ן דמל' נמשך המשכת מ"ד מבחי' ז"א[12]. אמנם בחי' המשכת מ"ד דבחי' ז"א הגם שידוע דז"א הוא אדה"ע, ומ"מ אין זה עדיין בחי' ומדרי' אכיל' אדם, כ"א הוא מה שז"א משפיע בחי' מ"ד למזבח בחי' מל', והוא עדיין בכלל אכילת מזבח. דבאמת באכילת מזבח יש ב' ענינים, הא' מלמטלמ"ע והן הניצוצי' שמתבררי' ועולי' ונכללי' בבחי' מל' והיא האכילה דמל' כו', והב' הוא ההמשכה מלמעלה למטה שהוא הארת האור והחיות שנמשך במל' ע"י עלי' ובירור זה, והעיקר הוא החיות שנמשך מלמעלה ע"י האכילה שהן הבירורי' כו'. וכמו באדם למטה הנה ע"י אכילה מתחזק שכלו וכמו ר"נ[13] שאמר עד דלא אכילנא בשרא דתורא ועד דלא שתינא רביעית חמרא לא צלינא דעתאי, שע"י הבשר ויין שנתברר אצלו עי"ז נתחזק שכלו שנמשך אור השכל, שהשכל הוא למעלה מהבשר ויין, דהשכל הוא בחי' ומדרי' מדבר, והבשר ויין הן צומח וחי, אך באמת ע"י בירור הצו"ח נמשך עי"ז גילוי בחי' ומדרי' מדבר כו', והוא כענין המשכת מ"ד שנמשך מבחי' ז"א לבחי' מל', וכן ההמשכה שנמשך לחיות המרכבה שהם חיילותי' דמל' והוא ע"י האכילה היינו הבירורי' המתבררי' כו'. והנה כ"ז אין זה עדיין בחי' אכילת אדם, דענין אכילת אדם הוא מה שנתוסף אור וחיות באדה"ע, דוגמת אכילת מזבח שנת' כאן שהוא הוספת

11) כמ"ש בד"ה להבין ענין ברכת החתנים [נדפס במאמרי אדה"ז תקס"ג ע' רמד ואילך].

12) כמ"ש באגה"ק סי' כח ד"ה למה נסמכה.

13) ב"ק עב, א.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 6

החיות שנמשך בהמזבח בחי' מל', וכמו"כ הוא באכילת אדם וכמשי"ת אי"ה, וכאן הלא במוחש נראה שאינו כן אדרבא האה"ע בחי' ז"א משפיע בבחי' מל' כו'.

והגם שעליי' הקרבנות הוא למעלה מעלה מבחי' מל', וכמאמר הזהר[14] דרזא דקורבנא עולה עד רזא דא"ס, הפי' הוא מה שהניצוצי' עולי' בבחי' מל' א"ז עלייתם האמיתי, כ"א הם פועלי' העלי' גם בהפרצופי' ובכללי' הע"ס דאצי' וכן לעולם למעלה מעלה, וכדאי' בבחיי[15] דקרבן הו"ע קירוב השמות והכחות, דהיינו בד"כ קאי על ע"ס דאצי' שעולין בבחי' הא"ס שלמעלה מעלה מאצי' כו', וגם ההמשכה שנמשך ע"י הבירורי' הוא שנמשכי' גילויי אורות גבוהי' במד' מאד, והראי' שהרי קרבנות מכפרים, שזהו כל עיקר ענין הקרבן שבא לכפר על נפש החטאת, ומפני מה הם מכפרי' על נפש החוטאת, ידוע שזהו מפני שהניצוץ שנמצא בהבהמה הגשמי' עולה לשרשו הקדום ומעורר האורות דתהו, ותהו קדום אל התיקון וכמ"ש ואלה המלכי' כו' לפני מלך מלך בישראל כו', ובתהו הי' מעלה לגבי תיקון, בהאור שבתהו היו אורות מרובי' ובתיקון אורות מועטי', וידוע דאין הפי' ריבוי ומיעוט ממש, אלא שהוא במדרי' אחרת לגמרי שהיא מדרי' נעלי' שבאין ערוך כלל, וכמבואר במ"א[16] בענין האור שנברא ביום ראשון שאינו בערך ודוגמא להאור דעכשיו כו', ומכ"ז הוא החילוקי' בהפרטי מדריגות שבתיקון גופא ומכ"ש אורות דתהו שאינם בערך לאורות דתיקון, והם למעלה באין ערוך, דאורות דתיקון הם אורות מוגבלי' ומצומצמי' בכלי' דוקא, ואורות דתהו הן בלי גבול שהם אורות מקיפים כו', וכאשר אורות דתהו נמשכי' בכלי' דתיקון אז מתמלא כל הפגמי', דעיקר ענין תו"מ הוא בתיקון, ולכן כשמאיר ריבוי האור דתהו מתמלאי' כל הפגמי' והחסרונו' כו', מובן מזה שע"י הקרבנות נמשך תוס' גילוי אורות נעלי' גם במדרי' אדה"ע, וכמו"כ בכללי' עולם האצי' כו'. מ"מ הנה כל הגילוי' האלו הנמשכי' הם רק גילוי' דסדר ההשתל' שהרי א"ז גילוי אור חדש עדיין, דהרי בכללי' בריאת והתהוות העולמות הרי גם עולם התהו הוא בבחי' סדר ההשתל', ומה שנת' כאן דתהו לגבי תיקון הוא מסדר ההשתל' היינו לפי שאין זה כענין וסדר ההשתל' דתיקון, שבתיקון הוא הסדר בדרך עו"ע שכל המדרי' הם בערך ודוגמא זל"ז, דלהיות שבתיקון העיקר הוא ההתלבשו' אורות בכלי' כו', אבל תיקון לגבי תהו אינו בערך כלל, דתהו קדם במעלת האור, ומ"מ איזה שייכות יש להם, דהרי אורות דתהו נמשכי' בכלי' דתיקון, וזהו עיקר הכוונה, ומשו"ז הוא אופן שייכותם זל"ז, ואפי' ג' עולמות הכללי' דתהו עקודי' נקודים וברודים הרי ודאי יש להם שייכות זל"ז, וגם זה מה שתהו קדם אל התיקון ה"ז ג"כ בשביל התהוות התיקון, ובסדר השתל' הבריאה וההתהוות הי' צ"ל קדימת

14) ראה זח"ב רלט, א. זח"ג כו, ב.

15) ויקרא א, ט. ולהעיר מס' הבהיר אות קט.

16) בד"ה אם בחוקותי תרכ"ו – נדפס בס' המאמרים תרכ"ו [מהדורת תשמ"ט ע' צו].

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 7

התהו ואח"כ התהוות התיקון, וכמאמר בונה ע"מ לסתור וסותר ע"מ לבנות, ומבאר בזה שקדימת בנין התהו וסתירתו הי' הקדמה והכנה לבנין התיקון, והנה מצד הא"ס הכל יכול אינו שייך לומר שהי' בלתי אפשרי באופן אחר כו', אמנם מאחר שעלה הרצון לפניו ית' בבריא' והתהוות העולמו' אז הי' צ"ל הסדר באופן כזה, א"כ משו"ז הרי יש שייכות התהו והתיקון זל"ז כו'. ומשברי הכלים דתהו מזה הוא שנבנה עולם התיקון, וג"ז לא בהשתל' עו"ע כ"א בדרך בריאה יש מאין, שהוא שמורה ששייכות כללי יש להם זל"ז, אבל מ"מ אינו באופן כזה שיהי' בדרך השתל' כמו שייכות המדרי' והעולמו' בתיקון גופא שהם מיוחדי' זב"ז שיש להם שייכו' פרטי אלו לאלו, משא"כ בתהו ותיקון שאין להם שייכו' פרטי שנאמר שמהתהו נבנה התיקון בדרך השתל' עו"ע כו' רק בדרך בריאה יש מאין כו', ולפ"ז הנה מה שאורות דתהו מאירי' בכלי' דתיקון אין זה גילוי אור חדש כלל, מאחר שבעצם יש להם שייכו' ואין זה התחדשו' אמיתי כו'.

והגם דשייכות זו היא רק בהכלי', דמה שהי' בונה ע"מ לסתור וסותר ע"מ לבנות היינו רק בבחי' הכלי', דכלי' דתיקון הוא שנבנו משבה"כ דתהו ובשביל זה הוא שהי' הקדמת בנין התהו וסתירתו בכדי שיהי' אופן בנין הכלי' דתיקון כמו שהם עתה כו' והוא רק משבה"כ דתהו, אבל האורות דתהו נסתלקו למעלה, ואין המשכת אורות דתהו באורות דתיקון שהרי הם נסתלקו כו', ולפ"ז מה שנמשכי' אורות דתהו להאיר בכלי' דתיקון לכאו' זהו אור חדש כו'. ובאמת אין זה גילוי אור חדש ממש עדיין, שידוע שהכלי' ממשיכי' אורות ואופן המשכת האורות הוא לפי ערכם, היינו מה שהכלי' ממשיכי' הוא לפ"ע הכלי', ובתהו הי' ג"כ באופן כזה[17], וזה שהאורות דתהו היו אורות תקיפים וחזקים ומרובי' שלא היו במדרי' ההתיישבות בכלי', היינו לפי שהכלי' דתהו היו כלי' קטנים ומועטי' שבעצם לא היו כלי' לקבלה גילוי אור רב ונעלה כזה, ולהיותם שלא היו כלי' לקבלה המשיכו אור הבלתי מתיישב בכלי' (ומשו"ז הי' שבה"כ), ומובן שהכלי' דתהו גם הם המשיכו אור לפ"ע דוקא, ולפ"ז הרי האורו' דתהו היו לפי אופן הכלי' דתהו ומהותם, ואח"כ כאשר הכלי' דתיקון נתהווה מכלי' דתהו והם ממשיכי' האור דתהו, אז אין זה אור חדש כלל, דכללי' ענין אור חדש הוא שנמשך אור שאינו שייך לעולמו' וכלי' כלל[18], אבל האורות דתהו מאחר שהם כפי אופן הכלי' דתהו מובן שאין זה אור חדש כלל. והנה ידוע דכללי' הגילויי אורות המאירי' ומתגלי' בעולמות נמשכי' מן הקו, וגם אורות המקיפים נמשכי' מן הקו, וכשם שאורות פנימי' נמשכי' מן הקו, כמו"כ אורו' מקיפי' נמשכי' ג"כ מן הקו, ובכללם נכלל גם האורות מקיפים דתהו שנמשכי' ג"כ מן הקו

17) עמ"ש בד"ה וידבר כו' אחרי מות תרמ"ט [סה"מ תרמ"ט ע' רלז ואילך].

18) עמ"ש בד"ה וביום הביכורים תרנ"ד [סה"מ תרנ"ד ע' שט].

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 8

כו', וכל ההמשכות והגילויי אורות שלאחר הצמצום ה"ה הארה השייכה אל העולמו' וא"ז גילוי אור חדש כלל. ולפ"ז צ"ל דגם מדרי' העיגולי' הגם שנמשכי' ע"י הקו מ"מ הרי שרשם הוא ממדרי' עיגול הגדול שלפני הקו[19], והרי גם עיגול הגדול שלפני הקו יש לו שייכות אל העולמות, דמאחר שסובב ומקיף על כל ההשתל' שנמשכי' מן הקו מראש כ"ד עד סוכ"ד הרי יש לו שייכות אל ההשתל' שמהקו כו'. וכידוע בענין סוכ"ע שבהכרח לומר שעדיין אינו פשוט מהגבול לגמרי שהרי מאחר שהוא בחי' סובב, שהוא מה שסובב ומקיף את העולמו', והעולמות הרי הם מדרי ממכ"ע שהפי' הוא שהאור הנמשך בהם הוא מדוד ונגבל שבכל עולם ועולם ומדרי' ומדרי' נמשך האור לפ"ע, ומשו"ז הוא שנק' ממכ"ע שהאור בא בדרך פנימי דוקא, ולפ"ז גם הסובבם הרי יש בו איזה הגבלה, ולכה"פ אינו מופשט מהגבול לגמרי כו', מאחר שסובב ומקיף על עולמו' שהם מדרי' ממכ"ע הרי יש לו איזה שייכו' אליהם כו', ועד"ז יובן גם בענין עיגול הגדול שלפני הקו כו'. ועוד זאת כי עיגול הגדול הוא האור שנסתלק והיינו שהוא הוא האור שהי' ממלא מקום החלל ואח"כ ע"י הצמצום נסתלק האור לצדדין ונעשה במדרי' ובחי' מקיף, והאור שהי' ממלא מקום החלל הרי יש לו שייכות אל העולמות שהרי בו הוא שהי' ההשער' בכח על כל ההשתל' וגם בו הי' הצמצום כו'. ולאחר כ"ז הרי מובן דכשמאיר אורות דתהו בכלי' דתיקון א"ז בחי' גילוי אור חדש כלל אלא שהוא גילוי אור עליון שלמעלה מעלה מהאורות דתיקון אבל אינו אור חדש, שהרי כללי' הגילוי הוא מבחי' הארת אוא"ס השייך אל העולמות, ומשם הנה נמשך הגלויי אורות שבתיקון כו', וזהו כמו שנת"ל דכללי' ההעלא' דקרבנות הוא בבחי' מל' לבד וכן ההמשכה הוא גילוי מדרי' זו דבחי' מל', דהגם שהעלי' שנעשה ע"י הקרבנו' הוא מאד נעלה, וכמאמר רזא דקורבנא עולה עד רזא דא"ס וכן ההמשכה הוא גילויי אורות נעלי' ביותר שנמשכי' ומתגלי' בכללי' הפרצופי' שבאצי', מ"מ הנה כ"ז הוא הארה מן האור השייכה אל העולמות, דלשם בלבד הוא שמגיע ההעלאת מ"ן וכמו"כ ההמשכה משם הוא, והוא בחי' ומדרי' מל' דאצי' כמו שהוא מקור לבי"ע כו', וזהו"ע אכילת מזבח גילוי בחי' הארה השייכה אל העולמות בלבד שהוא רק הארה כו'.

אמנם ענין אכילת אדם הוא להמשיך תוס' אורות וגילויי מדרי' ואורות עליוני' בבחי' אדם העליון שיתגלה ויאיר בו אור חדש ממש, דהנה ידוע שבחי' ז"א הוא למעלה משרש ומקור העולמות, דאצי' בכלל הוא ממוצע בין אוא"ס המאציל אל הנבראים, וכל ממוצע הוא כלול מב' המדרי', וכמו"כ הוא באצי' להיותו ממוצע הרי גם בו בכללותו נמצא ב' המדרי', ובד"כ הב' מדרי' הן בחי' ז"א ומל' וכמ"ש ועשה כרוב א' מקצה מזה וכרוב א' מקצה מזה, ובחי' מל' הוא שרש ומקור לעולמות בי"ע, ומל' דאצי' הוא שנעשי' כתר ועתיק לבריאה, ובחי' ז"א הוא סוף עולמות הא"ס

19) עמ"ש בלקו"ת ד"ה ויקח קרח [נב, ג].

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 9

כו'[20], שהיא בחי' ומדרי' הא' שבממוצע שכולל בתוכו גם מדרי' המאציל כו', וא"כ כשנמשך בז"א גילוי אור אפשר לקרותו בש' אור חדש, דלהיות שנמשך בו גילוי מאורות עליוני' שלמעלה מההארה השייכה אל העולמות שנמשך ע"י בחי' מל'. והטעם שצריכי' להמשיך אור וחיות ותוס' אורות באדה"ע הוא, כי הנה לגבי עצמות אוא"ס ב"ה הרי גם מדרי' ובחי' אדה"ע הוא באין ערוך כלל, כי עצמות אוא"ס הוא מרומם ונשא ונשגב מגדר עולמות לגמרי, וגם הבחי' ומדרי' העליונה שבהממוצע ג"כ אינה בערך כלל להעצמות. וכמאמר אנת הוא דאפיקת עשר תיקונין וקרינין לון עשר ספירין לאנהגא בהון עלמין סתימין דלא אתגליין ועלמא דאתגליין כו', וכמה גופין תקינת לון כו' חסד דרועא ימינא גופא דרועא שמאלא כו', כולא לאחזאה איך מתנהג עלמין כו', הרי דכללי' הע"ס הוא לאנהגא בהון עלמין סתימין ודאתגליין בלבד כו', עד שמשו"ז נק' בשם גופין לגבי אוא"ס ב"ה, וכמו הגוף אינו בערך כלל לגבי הנפש שהגוף הוא גשמי והנפש הוא רוחני, כמו"כ הכלי' דע"ס דאצי' אם שהם אלקות מ"מ לגבי אוא"ס ב"ה הן כגופין ממש, והאור שנמשך להאיר בתוך הע"ס הוא בחי' הארה בלבד שאינו תופס מקום לגבי העצמות כלל, וכטפה מים אוקיינוס ועוד יותר מזה, דטפה לגבי הים הרי אר"י יכולנא[21] לשער כמה טפות יש בים, ומאחר שהיכולת לשער ה"ה בדוגמת המספר שא' לגבי אלף אלפים וריבוי רבבות היא חלק ממנו כו' ובלא החלק ההוא אין שלימות בכללי' המספר ההוא, משא"כ באור המאיר ונמשך בכלי' דע"ס דאצי' הוא באין ערוך כלל, שידוע שיותר משאין ערוך עשי' לגבי האצי' אין ערוך אצי' לגבי אוא"ס המאציל, שהרי בכדי שיהי' עולם האצי' הי' צ"ל הצמצום כו'[22]. ומאחר שגם מדרי' האלו דאצי' אינם בערך המאציל, אשר ע"כ לזאת הוא צורך ההמשכה שיומשך עכ"פ תוס' אור וחיות באדה"ע, ובתחלת הבריא' הי' זה מצד כי חפץ חסד הוא וטבע הטוב להיטיב ועכשיו באתעדל"ת תליא מלתא, ובפרט דעיקר הכוונה הוא להמשיך בחי' תוס' אור וחיות בז"א מבחי' עצמות אוא"ס היינו להמשיך בחי' גילוי אור חדש כו', דלגבי בחי' העצמות הרי בחי' אדה"ע באין ערוך לגמרי, ולזה צ"ל אכילת אדם להמשיך תוס' אור וחיות כו', וזה נמשך ע"י אכילת אדם למטה שעי"ז נעשה אכילת אדם למעלה כו'.

והענין הוא דבאכילה למטה יש ב' מדרי' אכילת מזבח ואכילת אדם, דהנה אמרז"ל בגמ'[23] ע"פ המזבח עץ גבוה כו' וידבר אלי זה השולחן, פתח במזבח וסיים בשולחן בזמן שהי' בהמ"ק קיים מזבח מכפר ועכשיו שולחנו של אדם

---

20) כמ"ש בתו"א פ' תרומה ד"ה מי יתנך כאח לי ושם [פא, ב] בל' אדמו"ר נ"ע.

21) ראה הוריות י', א. ואולי גם כאן צ"ל: שיכולים לשער – וע"ד מש"כ בסהמ"צ להצ"צ [צא, רע"ב].

22) כמ"ש בתורה אור ד"ה פתח אלי' [יד, א].

23) ברכות נה, א.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 10

מכפר עליו, ומבואר בזה ששולחנו של אדם הוא במקום המזבח. ולכאו' א"מ מדוע האדם מקבל חיות מהמאכל הלא המאכל הוא שפל במדרי' לגבי האדם, דהאדם הוא בחי' מדבר והמאכל המה צומח וחי כו', והגם דכתי' כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי אם על מוצא פי הוי', והוא המוצא פי הוי' שבהמאכל, והלא האדם יש בו ג"כ מוצא פי הוי'. אך ידוע דהמוצא פי הוי' שבמאכל הוא גבוה במעלה מהמוצא פי הוי' שבאדם, שרשו מתהו שקדם אל התיקון, וכמ"ש אחור וקדם צרתני אחור למע"ב וקדם למע"ב, דבסדר ההשתל' דתיקון הוא קדם למע"ב שגבוה במעלה מהם שמושל ושולט על כולם ומנהיג אותם ובכחו לבררם כו', ומצד שרשם הנה הם גבוהי' במעלה ממעלת האדם, שהרי שרשם מתהו שקדם אל התיקון כו', ולכן כשאוכל את המאכל לש"ש ומברר הניצוץ דתהו שבו אז הנה מתוסף לו חיות רב ע"י האכילה ההיא בתורה ועבודת הוי' כו'[24]. וזהו מה שהשולחן מכפר מפני שנמשך עי"ז גילוי אורות דתהו, וכשם שהמזבח מכפר כמו"כ השולחן מכפר היינו כשאוכל המאכל כדבעי ובכח האכילה לומד ומתפלל אז נמשכי' בחי' אורות דתהו בכלי' דתיקון כו', ואכילה זו הוא אכילת מזבח.

אמנם עיקר ענין אכילת אדם הוא שאין אכילתו הוא לברר בירורי' כ"א שהוא בדוגמא כמו למעלה, היינו שע"י אכילתו פועל להיו' אכילת אדם למעלה. וביאור הענין הוא דהנה אד"ם הוא גימט' מ"ה ובהמה גימ' ב"ן. וההפרש בין מ"ה לב"ן ידוע שהן ב' מיני ביטול, ביטול היש לאין ובחי' ביטול אמיתי, והביטול דב"ן הוא הביטול דיש לאין, שהוא בד"כ הביטול דנבראי' דבי"ע שהוא ביטול היש בלבד, וכמו מלאכי' העליוני' מחנה מיכאל[25] ומחנה גבריאל ביראה, הרי זה רק בחי' ביטול היש לבד, דהרי באהבה הוא בחי' יש מי שאוהב וכן ההתפעלו' באהבה, והיינו לבד מה שאהבה הוא הרגש, עוד זאת מאחר שיש לו אהבה ה"ה במדרי' נמצא מי שמתפעל באהבה. דזהו ההפרש בין אהבה לביטול, דאהבה בהכרח שיש מי שאוהב שהוא מציאו', משא"כ בביטול שאינו מציאו' כ"כ, והגם שבביטול בהכרח ג"כ שיהי' איזה מציאו' דאל"כ אינו שייך מדרי' הביטול, מ"מ הרי עיקר ענינו הוא ביטול מציאותו שאינו מציאות בפ"ע כלל, ומ"מ אהבה הוא בבחי' מציאו' יש מי שאוהב כו'. וכן מחנה גבריאל ביראה כו', וכן גם במדרי' הנעלי' מזה כמ"ש[26] בעמדם תרפינה כנפיהם שהוא ביטול האהוי"ר כו', וגם כמו המלאך בעת שליחותו שאז הוא בטל אל המשלח וכמ"ש[27] ותקרא שם הוי' כו', או במ"ש בי נשבעתי נאום הוי' הוא מחמת תוקף ועוצם

24) כמ"ש באריכות בלקו"ת דרוש ראשי המטות וביאורו [פא, ב ואילך].

25) כ"ה בגכתי"ק, ואוצ"ל: מחנה מיכאל באהבה.

26) ראה תורה אור יתרו סט, א.

27) ראה אגה"ק סכ"ה בסופו. קו"א לתניא (קנט, א).

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 11

הביטול אל המשלח כו'. ומ"מ הנה כ"ז הוא בחי' ביטול היש בלבד, דמאחר שהם נבראי' והם בגבול, וכדאי' במד"ר[28] י"א בשני נבראו וי"א בחמישי, ומשו"ז הרי גם ביטולם הוא בבחי' ביטול היש בלבד, לפי שהמלאכי' בביטולם אינם יוצאי' מגדר הגבלתם היינו שיתבטלו כ"כ עד שלא יהיו בגדר נברא כו', וביטול במדרי' כזה א"א להיות במלאכי' רק כמשארז"ל[29] הושיט הקב"ה את אצבעו הקטנה בניהם ושרפם והיינו שנתבטל מציאותם לגמרי, והוא רק כמו הפסד והעדר המציאות לגמרי, ואין זה ענין הביטול כלל. אבל שיהיו במדרי' ביטול כזה שיתבטל מציאותם לגמרי עד שיצאו מגדר וסוג הנברא זה א"א, היינו שישארו במעמדם ויהיו בבחי' ביטול, רק בנשמות אפ"ל בחי' ביטול כזה, ואפי' במדרי' נשמות דבי"ע, לפי שהנשמות בעצם הם אלקות, וכידוע שהבריאה יש מאין שבהנשמות אינו דומה כלל להבריאה יש מאין דכל הנבראי', להיות שהם אלקו'[30], ומאחר שכן אפ"ל הביטול בהם באופן כזה שיוצאי' מגדר חוק הנברא כו', אבל מלאכי' אחרי שהן נבראי' ממש הביטול שלהם הוא בבחי' ביטול היש בלבד.

וכן גם הביטול דנשמות דבי"ע הביטול שלהם בחי' יש בלבד, דהנה כתי'[31] וזרעתי את בית ישראל זרע אדם וזרע בהמה, שיש בנשמות ב' מדרי' זרע אדם וזרע בהמה, וההפרש ידוע דאדם יש לו דעת ובהמה אין לה דעת, אמנם מה שהנשמות דזרע בהמה אין להם דעת אין הכוונה שאין להם דעת כלל אלא שאין בהם בחי' ד"ע כ"א מדרי' ד"ת, וד"ת הוא שלמטה הוא יש היינו מה שהנברא הוא מורגש בהרגש בשרי שהוא במציאות יש ומקור המהווה הוא אין שאינו מושג בנבראי', דאם היות שהאין האלקי מתלבש בנבראי' להוותם ולהחיותם, מ"מ אינו מאיר בהם בגילוי, כ"א מתעלם ומסתתר מהם עד שהם במציאו' יש, שזהו ע"י העלם והסתר הבורא מהנברא כו'. אמנם ענין בחי' הדעת הוא לידע ולהרגיש שיש כח אלקי המחי' ומהווה את הנבראי' ושהעיקר הוא האלקות, וכמו שמרגיש בעצמו שיש בו חיות אלקי המחי' אותו, וכמו"כ הוא בכל הנבראי' שיש בהם אור וחיות אלקי, והגם שאינו מאיר בהם בגילוי מ"מ הוא משיג ומרגיש שיש כח אלקי המהוה ומחי' אותו (ער הערט און פילט דאָס) מאין ליש, ואם הי' האור ההוא מסתלק הי' מגשמיותו נעשה אין ואפס ממש כו', ועי"ז נעשה ביטול היש היינו שלא ירצה בהגשמי כ"א בהאור האלקי המחי' אותו, אבל מ"מ הביטול אינו ביטול במציאות ממש שזה הרי הוא היפך דעה זו כו', והעיקר הוא שבבחי' ד"ת אינו מאיר עדיין האלקות בגילוי ממש היינו גילוי המהות כ"א בחי'

---

28) בראשית רבה בתחלתו. פדר"א רפ"ד. ס' הבהיר כא-כב. ובכ"מ.

29) סנהדרין לב, ב. וראה סידור הערה לתיקון חצות.

30) ראה ד"ה פנים בפנים תרס"ז ואילך.

31) ראה בכ"ז תו"א פ' משפטים [עד, ג ואילך]. ובכ"מ.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 12

ידיעת המציאות לבד וממילא גם הביטול הוא רק ביטל היש כו'. אבל נשמות דזרע אדם הוא שיש להם בחי' ד"ע איך שלמעלה הוא יש היינו בחי' יש האמיתי ולמטה אין שהרי כולא קמי' כלא חשיב, כי בבחי' דעת זה הוא ההכרה וההרגשה בבחי' עצמות א"ס שהוא אמיתת היש בחי' אמיתת מציאותו וממילא הביטול הוא בבחי' ביטול במציאות ממש דאפס זולתו כו'. ונשמות אלו דבחי' אדם אין עבודתם באכילתם לברר את המאכל כי הם למעלה מבחי' עולם בכלל, דדוקא הנשמות דזרע בהמה שהן במדרי' ד"ת ולהם יש שייכות אל העולם לכן ענינם ופעולתם למטה הוא לברר ולתקן את העולם, אבל נשמות דזרע אדם מאחר שהן בבחי' ד"ע הרי הם למעלה לגמרי מן העולם, ואין ענינם לתקן את העולם כלל כו', כ"א איך שפעולתם למטה כן הוא נעשה בדוגמא כזו ממש למעלה, כי באמת כל ענינים הוא קדושה היינו שגם ענינים הגשמיי' הוא קדושה גמורה, ולכן הם דוגמא ללמעלה, וע"י אכילת' למטה והוא מה שהחיך טועם טעם מאכל[32], וחיך הוא בחי' חכ' שהוא חי"ך מ"ה, והרי יש בהם בחי' חכמ"ה והוא מדרי' הביטול דמ"ה שלהם ונעשה למעלה ג"כ בחי' חיך הטועם, דכתי' נעשה אדם בצלמינו כדמותינו שהאדם למטה הוא בצלם ודמות שלמעלה כו', ולכן באכילתם למטה נעשה אכילת אדם למעלה שנמשך תוס' אור וחיות באדם העליון כו'.

והנה ב' אכילות שנת"ל בענין אכילת מזבח ואכילת אדם הוא ענין אכילה דחול ואכילה דשבת, ואכילה דחול הוא לברר בירורי' דהמאכל של היתר יש בו ניצוצי' דתהו שנפלו בדרך נפילה ושבירה מז' מלכין קדמאין כו', והמאכל של היתר הוא מק"נ, כמו כל הדברי' המותרי' שהן מק"נ, ובק"נ נפלו הניצוצי' דתהו, ולכן המאכל מעורב טו"ר, דכשאוכל המאכל למלאות תאוות נפשו ה"ה מעבה ומגשם אותו שיכול לבוא ע"ז לתאוות גשמיי' ולמדות רעות כמו כעס ורציחה כו', וכמ"ש ואכל ושבע ודשן ופנה כו', שמנת עבית כשית כו', וכמאמר[33] מלי כריסא זינא בישא כו', והיינו מצד הרע דנוגה שבהמאכל, אבל כשאוכל לש"ש ללמוד ולהתפלל בכח האכילה ההיא הנה ע"ז מתוסף לו אור וחיות בתורה ועבודה מצד הניצוץ דתהו שמתברר כו', וזהו כוונת האכילה בששת ימי החול לדחות את הרע דנוגה ולברר את הניצוץ דקדושה, דע"י שכובש תאוותו שלא ירצה התענוג הגשמי של המאכל ה"ה פועל בזה דחיית הרע, וע"י שאוכל בכוונה לש"ש מברר את הניצוץ דקדושה כו'. וזהו דאי' בזהר[34] נהמא אפום חרבא ליכול שצריך להיות מלחמה בעת האכילה, כי הנה"ב מתאוה אל התאוה הגשמי' שבמאכל שבא ונמשך מרע דנוגה, וצ"ל התגברות הנה"א

32) הכוונה למרז"ל (כתובות קיא, ב). נתבאר בתו"א ס"פ ויחי [מח, ב].

33) ברכות לב, א.

34) ח"ג קפח, ב.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 13

לכבוש רוח תאותו שלא ירצה בהגשמי כ"א בהאלקות שבו, דהיינו שיהי' רק לש"ש כו', והעיקר צריך לפעול זאת בתפלה, בכדי שיהי' התגלות הכחות דנה"א ושיתגבר על הנה"ב זהו ע"י ההתבוננות שבתפלה שקודם האכילה כו', כי בעת האכילה אינו שייך שיתבונן כו', והנה"ב הוא קרוב אל המאכל הגשמי שהוא אוכל אז, ולזאת מבלי הקדמה והכנה מקודם קשה לפעול אז התגברות הנה"א, ורק בעת התפלה דאז הוא מתבונן באלקות ומתפעל באהוי"ר ויש התגלות הכחות דנה"א, ובנקל לו אז לפעול ישועות בנפשו שלא ירצה בשו"א מהדברי' הגשמיים מצד הגשמי והתאוה שבהם כו', ויכול להיות אח"כ בעת האכילה התגברות הנה"א לנצח ולהגביר על הנה"ב שיהי' אצלו ההן והלאו שוין, והיינו מצד התשוקה לעצם הגשמי יהיו שוין, מאחר שכבר פעל זאת בתפלה בזמן המוגבל לגילוי כחות הנה"א, ועוד זאת יותר שרע בעיניו מה שהוא בעצם דבר תאוה ומה שמוכרח לכללי' הענין דאכילה, והי' חפץ יותר שלא הי' אוכל כלל, והוא רק מפני ההכרח כו'.

והנה כ"ז הוא במדרי' הבינוני' שיש להם עדיין שייכות אל הגשמי, אבל בצ"ג וכמו שנת"ל בנשמות דזרע אדם שאינם שייכים כלל להדברי' הגשמיים מובן שאינו שייך מדרי' זו כלל, מאחר שעבודתם למטה הוא דוגמת העבודה שלמעלה ממש וכנ"ל, והוא ע"ד[35] שארז"ל אל יאמר אדם אי אפשי אלא אפשי כו', והוא מדרי' צ"ג שענין הגשמי והחומרי אינו נוגע אליהם כלל וכנ"ל, אבל בע"ת שהם מדרי' בינוני' צ"ל אי אפשי כו', להיות שצריך עבודה הנ"ל, וזהו כללי' ענין כוונת האכילה בחול לברר בירורי', ועז"נ ובטן רשעי' תחסר פי' בטן רשעי' הן הקליפות וסט"א שממולאי' מהניצוצי' דקדושה שנפלו בהם, וע"י הבירורי' שמתבררי' ועולים נחסר בטנם שלוקחים מאתם כו', וכמ"ש חיל בלע ויקיאנו ומבטנו יורישנו כו' דהניצוצי' הבלועי' בהם ה"ה מקיאם ועי"ז נעשה החסרון בהם, ולפעול זאת הוא ע"י אכילה לש"ש שאז מבררי' הבירורי' ולוקחי' הניצוצי' הבלועי' בתוכם, והוא דוקא ע"י הקדמת ההתבוננו' בתפלה שאז פועל שגם בעת אכילתו יהי' התגברות הנה"א וינצח את הנה"ב כו'. אבל בשבת ידוע דבורר אסור ואינו שייך אז כלל עבודת הבירורי', כי אז הרע מופרד מן הטוב, וכמבואר[36] דבע"ש קודם חשיכא נמשך שלהובא דאשא מבחי' שלהבת י"ה שהם חו"ב, דכתי' ימותו ולא בחכ' שלא הי' שם השבירה והנפילה כלל, ובטש בק"נ ועי"ז נדחה הרע ויורד למטה ואינו מעורב עם הטוב כלל, ונעשה כמו קודם החטא, שמעמד ומצב הקליפות הי' מתחת העולמות, ואח"כ ע"י חטא עה"ד נתעלו עד שנתערבו בעולמו', והנה ע"י ביטוש השלהובא היוצא מחו"ב יורדי'

35) ראה לקו"ת ואתחנן ט, ד.

36) זח"ב רג, ב. וראה הוספות לתו"א ס"פ כי תשא [קיג, א]. ס' המצות להצ"צ מצוה לא תבערו אש בסופה [צו, ב].

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 14

למקומם הראשון, ומשו"ז הוא שאינו שייך אז ענין הבירורי', כ"א כוונת האכילה דשבת[37] הוא להמשיך בחי' ענג העליון בפרצופי אצי', וכמ"ש אז תתענג על הוי', דהוי' הן ד' פרצופי' אצי' חו"ב ז"א ומל' וצריכי' להמשיך בהם בחי' תענוג העליון, ועז"נ צדיק אוכל לשובע נפשו, ומשו"ז הוא שבכל הג' סעודות דשבת משתתף גם בחי' ע"ק כו', וכמאמר דע"ק אתיא לסעדא בהדי' כו', והוא המשכת בחי' התענוג העליון כו'. אמנם בחי' התענוג הזה הוא בחי' ומדרי' תענוג עצמי היוצא ונמשך מבחי' פנימי' עתיק ובשרשו הוא מפנימי' ועצמי' א"ס, דהנה בששת ימי החול נמשך ג"כ בחי' תענוג וכמ"ש בכל יום משי"ב וירא אלקי' כי טוב כו' (לבד מיום ב' שהי' בו מחלוקת[38] לא נאמר כי טוב כו'), אך תענוג זה דשיה"ח הוא תענוג שבא ונמשך בסדר ההשתל' לבד, אבל גילוי התענוג שנמשך ומאיר בשבת הוא בחי' תענוג העצמי דוקא.

וביאור הענין דהנה כתי' ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, וידוע דעדן הוא בחי' חכ' שהוא מקור המעין ונביעת הנהר דנגיד ונפיק ממנו הוא, דהנהר הוא בחי' בינה שהוא ההמשכה בגילוי בהתפשטות אורך ורוחב דוקא, ומקור הנביעה הוא בחי' חכ', ונק' חכ' עדן ע"ש התענוג שבה, וכידוע דעיקר הארת התענוג הוא בחכ' דוקא, מפני שהחכ' בעצם יש לה שייכות אל התענוג ומשו"ז הוא שנק' חכ' טעם, ובד' מדרי' דטנת"א אי' לפעמי'[39] דטעמי' הוא בחכ', והיינו מפני שחכ' שייכה לעונג שהוא כלי אלי', דזהו ההפרש בין חו"ב שבחכ' מתלבש אור התענוג ובבינה מתלבש אור השמחה. אמנם זהו רק שהעונג מתלבש בחכ', אבל לא שהחכ' הוא עונג והן מהות אחד, כי העונג הוא למעלה מעלה מבחי' החכ', רק שהארת העונג יורד ונמשך בבחי' ירידה והשפלה ומתלבש בחכ' כו'. וכמו עד"מ בשכל יש תענוג דכאשר ממציא המצאה חדשה מתמלא עונג ומשתעשע מאד בההשכלה החדשה, מ"מ זהו רק התלבשות העונג לבד לא שהשכל בעצמו הוא עונג, והראי' דהרי כשמתיישן השכל אין בו תענוג, ואם נאמר שהשכל הוא עונג הי' צ"ל העונג תמיד כ"ז שהשכל מתקיים כו', אלא שהעונג למעלה מן השכל רק שמתלבש בהשכל כו', ונק' תענוג המורכב בהשכל, דהיינו שאינם מהות א' רק ב' דברי' מורכבי' זמ"ז. ועד"ז יובן למעלה דבחי' תענוג הוא למעלה מעלה ממדרי' החכ' דתענוג הוא בחי' עתיק, וידוע דפי' עתיק הוא מל' העתקה והבדלה שנעתק ונבדל מבחי' הגילוי, וז"ע עתיק יומין דיומין הוא בחי' גילוי, ועתיק הוא נבדל מבחי' הגילוי כו', וחכ' הוא ראשית הגילוי דוקא, ולפ"ז ה"ה מובדלי' זמ"ז, אלא שבחכ' מתלבש תענוג, והיינו מפני שמ"מ יש לחכ' שייכות לבחי' עתיק לפי שהוא בחי' פנימי'. וכידוע ההפרש בין אריך לעתיק הוא דאריך הוא בחי'

37) בארוכה ראה בסידור [עם דא"ח] ח"ב המאמרים שאחרי ערבית, מוסף ומנחה דשבת.

38) בראשית רבה פ"ד, ו.

39) ראה ע"ח שער טנת"א פ"א ובמפרשים שם. ולהעיר מתורה אור ס"פ ויחי [מח, ב].

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 15

מקיף ועתיק בחי' פנימי', וכמו שההפרש בין תענוג לרצון דרצון הוא בחי' מקיף ותענוג הוא בחי' הרגש פנימי דוקא, והיינו דבמקיפים גופא בחי' פנימי' המקיף הוא בחי' פנימי וחיצוני' המקיף הוא בחי' חיצוני כו', ובחי' חכ' הוא ראשית הגילוי במדרי' הפנימי' ומצד זה יש לחכ' שייכות לבחי' עתיק, ולכן בחי' תענוג מתלבש בחכ' כו'.

והנה שרש בחי' ומדרי' עתיק הוא מבחי' מל' דא"ס, דמל' דא"ס הוא שנעשה עתיק לאצי' כו', דהנה בחי' מל' דא"ס נק' מקור התענוגים שלמעלה מבחי' עתיק שהוא כמו בחי' תענוג עד"מ, אבל מקור התענוגים הוא למעלה מבחי' תענוג עדיין כו', אמנם הנה כללות בחי' מל' דא"ס הוא בחי' הארה לבד מבחי' עצמות אוא"ס ב"ה, מה שמתפשט בהעולמות להחיותן כו', והוא בחי' שמו לבד, וכמ"ש מלך שמו נק' עליהם, וכמו מלך שמולך על מדינות הרבה הרי אין המלך עצמו מתפשט בהם כ"א שמו לבד כו', וכמו"כ בחי' מל' דא"ס הוא בחי' שמו לבד שמתפשט על העולמות להוותן ולהחיותן כו'. שמדרי' זו אינה בערך לגבי העצמות כו', וכמ"ש כי עמך מקו"ח דמקור החיים ומקור התענוגי' הוא עמך שטפל ובטל לך כו'. ומבחי' מל' דא"ס הוא שאפשר להיו' בחי' עתיק לאצי', דמבחי' עצמות אוא"ס אי אפשר להיות בחי' עתיק כו' שאינו בערך כלל, כ"א מבחי' מל' דא"ס כו', וג"ז ע"י כמה צמצומים, בתחלה צמצום הראשון שהוא סילוק האור והתעלמותו כו', ואח"כ עוד צמצומי' כמו צמצום א"ק כו'. וכמו"כ המשכת התענוג מבחי' עתיק בחכ' הוא ג"כ ע"י צמצום עצום, והוא בחי' גבורה דעתיק שמלובש במו"ס, דגבו' דעתיק נק' בזהר[40] בוצינא דקרדונית'א, שהוא בחי' קו המדה מקור הגבו' והצמצומי' שמצמצם בחי' התענוג עד שיכול להתלבש בבחי' חכ' כו', ומחכ' נמשך ע"י הל"ב נתיבות בבינה, ובבינה ע"י הנו"ן שערי' נמשך התענוג לז"א, ומז"א למל' שהיא בחי' ג"ן עדן כו'. ונמצא דכללית בחי' התענוג הזה הוא הארה לבד, ונמשך ע"י כמה צמצומים עד שנעשה עתיק לאצי', וע"י בחי' גבו' דעתיק נמשך בבחי' מו"ס ושם הוא בבחי' תענוג כללי עדיין, ונמשך בבחי' חכ', ושם מתחלק לל"ב חלקי' בל"ב נתיבות דחכ', שהן ל"ב אלקים דמע"ב שהן ג"כ בחי' צמצומי' המחלקי' את התענוג כו', ומבינה ע"י נו"ן שע"ב נמשך לז"א כו', כי כללי' בחי' תענוג זה הוא התענוג בבריאת והתהוות העולמות וכמ"ש וירא אלקי' כי טוב כו', והרי העולמות אינם בערך הא"ס כלל וכלל שהרי הוא מובדל ומרומם מהם באין ערוך לגמרי כו', וכמ"ש כולם בחכ' עשית שגם בחי' החכ' שהוא ראשית הגילוי דבחי' פנימי' כנ"ל הוא ג"כ נחשב כעשי' ממש, וכמו"כ גם המדרי' שלמעלה מזה כו', וממילא גם התענוג שנמשך בזה הוא הארה לבד וע"י כמה צמצומי' שמחלקי' ומפרטי' כו' וכנ"ל, וכמו חכם גדול כשמקשר שכלו במלאכת הציור עד"מ לצייר ציורי' נאים ולהתענג מזה, הרי זה השפלה גדולה לגבי' כי לפי ערך מעלתו בשכל ה"ה צריך

---

40) ח"ב רלג, א [וראה גם ביאוה"ז לאדמו"ר האמצעי פקודי נז, ד ואילך. ולאדמו"ר הצ"צ – ח"א ע' חצר ואילך].

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 16

להתענג בשכלי' עמוקי' ונפלאי' כו', וכשמשפיל א"ע במלאכת הציור הרי אינו נמשך בזה מעצמותו כ"א הארה חיצוני' לבד ובבחי' ירידה וצמצום כו', וכמו"כ יובן למעלה דהתענוג שבבריאת והתהוות העולמות הוא רק הארה לבד וגם זה בא ע"י כמה צמצומי', וכ"ז הוא בששת ימי החול.

אבל בשבת כתי' ויכל אלקי' שהוא בבחי' עלי' והסתלקו' למעלה, ולא יש בחי' הל"ב אלקי' שהן הצמצומי' דמע"ב, כי אז הוא בחי' עליות העולמות, וכל ההמשכות שנמשכו ונשפלו למטה בשי"ב לצורך ההתהוות הכל עולה למעלה, וכמ"ש כי בו שבת מכל מלאכתו כו', שהוא בחי' השביתה והעלי', וגם בחי' הארת העונג עולה ונכלל בבחי' עונג העצמי, וגם בתענוג העצמי יש בחי' עלי' שעולה ונכלל בבחי' ומדרי' מקור התענוגים כו'. אמנם כאשר כל האורי' הנמשכים עולי' בבחי' העלי' וההתכללות למעלה, שהוא בחי' השביתה מהמלאכה דשיה"ח בבחי' ההתפשטות, יכול לחזור הכל לתהו ח"ו, דכללי' ענין התהו הוא תוקף הרצוא כידוע, ובכדי להמשיך האורות שיומשכו כאו"א לפי מקומו, ע"ז הוא האכילה דשבת והוא להמשיך בחי' התענוג בסדר השתל', ותענוג זה הוא בחי' תענוג עצמי ממש, והמשכתו הוא שלא ע"י צמצומי' כלל, כי בחי' תענוג זה אינו מבריאת והתהוות העולמות, שהרי כי בו שבת שהוא השביתה מהמדרי' השייכי' להעולמות כו', אלא הוא בחי' תענוג הבלתי מורכב כלל בשום דבר, והוא בחי' תענוג עצמי ואינו נמשך ע"י צמצומי', כי ענין הצמצומי' שייך בהתהוות העולמות לפי שאין ערוך וכנ"ל, אבל במדרי' שאינה שייכה לעולמות כלל הרי התענוג אינו מהעולמות, ולפ"ז מובן שאינו שייך בו הצמצומי', דצמצום שייך רק בהארה אבל לא באור עצמי. ונמצא דבשבת מאיר בחי' תענוג העצמי כמו שהוא ממש כו', וזהו דבשבת הוא גילוי מוחין דאבא והיינו מה שפנימי' אבא הוא פנימי' עתיק ממש[41] שהן מהות א' ממש[42], ולא כמו הארת העונג שמאיר בחכ' שהן ב' דברי' מורכבי' כו', אבל פנימי' אבא הוא פנימי' עתיק ממש, ובשרשו הוא פנימי' ועצמות א"ס כו'. וזהו"ע כוונת האכילה דשבת להמשיך בחי' התענוג העצמי, והוא כענין אכילת אדם שע"י אכילתו למטה נעשה אכילת אדם למעלה שנמשך תוס' אורות וגם גילויי אורות חדשים ממש בבחי' אדה"ע כו'.

והנה קודם האכילה צ"ל תחלה ברכת הזבח[43], דבכדי שיהי' בכח האדם להמשיך באכילתו בחי' תוס' חיות באדה"ע אחרי שאינו בערך לגבי העצמות כו',

41) בארוכה ראה המשך תרס"ו ד"ה ויצא יעקב ואילך.

42) עמ"ש בד"ה תפלה למשה בס' תקסב תקס"ד – נדפס במאמרי אדה"ז אתהלך לאוניא ע' קנז ואילך.

43) משנה ותוספתא סוף פסחים.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 17

ע"ז הוא שנתיסדה הברכה שמברכים אשר קדשנו במצותיו וציוונו על אכילת זבח, וציוונו הוא ל' צוותא וחיבור שקישר וחיבר אותנו שיהי' ביכולתינו להמשיך בחי' אכילת אדם למעלה, ונמצא ענין הברכה הוא שעי"ז נמשך בחי' המשכת אוא"ס שנותן כח לאדם שע"י אכילתו ימשיך בחי' שפע חיות ומזון לאדה"ע כו'. ובעבודה באכילה דשבת הו"ע הקדמת התפלה דשבת קודם האכילה שהוא כענין הברכה, ועז"נ וקראת לשבת עונג שע"י התפלה ממשיך בחי' תענוג העצמי, ואז ע"י האכילה דג' סעודות ממשיך בחי' התענוג העצמי בפרצופי האצי' כו'. והענין דהנה כתי' קומי לך רעייתי יפתי וידוע דרעייתי הוא פרנסתי וכמאמר ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים שממשיכי' המשכת אוא"ס באצי', והיינו ע"י הקדמת קומי לך תחלה שהוא מדרי' העבודה דנשמה מצ"ע כו'[44], וגילוי בחי' זו הוא בשבת דוקא, שאז הוא שנמשך נשמה יתירה שבאה מהמקיפי' דחי' ויחידה, ולכן בתפלה דשבת בא לבחי' אה"ר[45] שלמעלה מטו"ד, שזהו העבודה מצד עצם הנשמה שממשיך ע"י בחי' תענוג העצמי, ויש בכחו אח"כ ע"י האכילה להמשיך בחי' התענוג בפרצופי דאצי' בכלל כו'. והנה הגם שההמשכה היא בחי' אדה"ע שזהו העיקר, מ"מ צריכים להמשיך את האור גם בבחי' מל', וזהו דכל ברכה[46] שאין בה שם ומל' אינה ברכה, שצ"ל הברכה וההמשכה גם בבחי' מל' וע"י הוא שיהי' הגילוי למטה מטה כו', ולכן בכל הג' סעודות דשבת אומרים וחקל תפוחין קדישין כו', וזהו דכתי' צדיק אוכל לשובע נפשו כו' נפש הוא בחי' מל' וצ"ל לשובע נפשו להמשיך האור בבחי' מל'. והנה משכן הנפש הוא בכבד, דידוע דבג' מדרי' פנימי' נר"ן הנשמה במוח והרוח בלב והנפש בחי' האחרונה משכנה בכבד שהוא באברים החיצוני', והיינו להמשיך האור בבחי' מל' גם כמו שהיא מתלבשת בבי"ע, בכדי שיהי' הגילוי בבי"ע ג"כ ע"י בחי' מל' כו'. אמנם כ"ז הוא ע"י הקדמת מדרי' תפלה דשבת שקודם האכילה, ואח"כ ע"י האכילה ממשיכים האור בז"א ומל', וע"י מל' הוא הגילוי למטה מטה ממש. אבל תחלה צ"ל אכילת מזבח כמאמר מי שטרח בע"ש יאכל בשבת, דמי שטרח בע"ש בעבודת הבירורי' בהעבודה דאכילת מזבח אז יאכל בשבת בהמשכת הגילוי' בהעבודה דאכילת אדם, להמשיך הגלויי אורות בז"א ומל', וע"י יומשך האור למטה מטה כו'.

ועפ"י הקדמה זו יובן מ"ש כי הוא יברך את הזבח, וכי לא יאכל העם עד באו כי הוא יברך כו' ואח"כ יאכלו הקרואי' כו', והיינו שעם הזה לא הי' בהם הכח להיות בבחי' העבודה דאכילת אדם, כ"א ורק שמואל הי' לו מדרי' זו, כי נא' בו שמואל הרואה שהי' בבחי' חכ' מדרי' הביטול דמ"ה הנ"ל ובחי' אה"ר הנ"ל, כי חכ'

---

44) וכמ"ש בלקו"ת [שה"ש] ד"ה יונתי ובהביאורים [טז, ג ואילך].

45) ראה תו"א מז, ג. פז, ד.

46) ברכות מ, ב.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 18

הוא בחי' ביטול שלמעלה מהשגה, ולכן הי' בכחו להמשיך בחי' אוא"ס ב"ה באכילת הזבח שהו"ע הברכה כנ"ל, והוא מדרי' אכילת אדם להיות ההמשכה בהגילויי אורות לז"א ולמל' כו', ואחרי שפעל שמואל בכחו בחי' הביטול דמ"ה דחכ' ההמשכה דאוא"ס ב"ה ע"י אכילתו אז יאכלו הקרואי' ג"כ כו'. וענין הקרואי' יובן עפמ"ש בסידור[47] בענין תלת אינון דזמינין מקדש (פי' שהם קראוי' מהקדש) וגם הם הממשיכים בחי' קדש העליון, והענין הוא דהנה ישראל אינון דקדשינון לזמני' שקביעת המועדים תלוי בב"ד, וכמ"ש אשר תקראו אתם, וכדאי' בגמ' אתם אפי' שוגגין אפי' מוטעין כו', וכללות ענין המועדים הוא המשכת בחי' מוחין דאימא ובהם הוא שמאיר נה"י דאבא, וגילוי זה הוא שנמשך במועדי', והמועדי' יכול להיות גם ביומין דחול שמתקדש ע"י קדוש' דיו"ט ההוא, היינו שנמשך הגילוי אור עליון גם ביומין דחול כו'. וזהו מה שתלוי בכח הב"ד לקדש את הזמן להיות שהם סמוכי' איש מפי איש עד מרע"ה, שהוא בחי' חכ', לכן בכוחם להמשיך בחי' קדה"ע כו', ועוד דששת ימיה"ת קרואים ומזומנים מהקדש להיות עולים ונכללים בבחי' הקדש כו', וזה ג"כ ע"י הב"ד שהם שלוחים (עפ"י מסורה שהם סמוכים כנ"ל) להזמין היומין דחול מפני ששלוחו כמותו, ולכן בכוחם דוקא לקדש הזמן, וע"י ההמשכה שממשיכים מבחי' קדש העליון בהימי', פועלים ג"כ להיות העלי' דהימי' בבחי' קדש ממש כו'. ועד"ז יובן גבי שמואל והקרואים ג"כ, דהנה גבי שמואל כתי' ושמואל בקוראי שמו שהוא במדרי' קורא שקרא והמשיך בחי' גילוי אוא"ס ב"ה באכילתו וברכתו, ונת"ל דע' הברכה הוא מדרי' אה"ר שעי"ז ממשיכים אור העליון למטה כו'. והנה ידוע דמדרי' אה"ר הוא מה שלמעלה מגדר כלי' לגמרי ולכן עי"ז מגיע באוא"ס כמו שהוא למעלה מגדר וסוג הכלי' ממש, וע"י האכילה פועל שיומשך האור ויתלבש בכלי' דוקא, וה"ז דוגמת הכוונה בשמו"ע שצריכים לכוון בשם שהו"ע המשכת אוב"כ[48], והוא מה שממשיכים בחי' אוא"ס שלמעלה מכלי', ועי"ז הוא שפועלים להיות רופא חולים ומברך השנים כו' שהוא מדרי' שלמעלה מסדר ההשתל' כו'.

והנה בתפלה המשכה זו באה ע"י הקדמת מס"נ דק"ש כו', וזהו ג"כ בקוראי שמו שנא' גבי שמואל שהוא כמו לכוין בשם כו', והוא ע"י מס"נ שלו שהי' בבחי' הביטול דחכ' שהוא מדרי' ביטול שלמעלה מסדר ההשתל'. והנה בשמואל הי' בחי' ביטול זה בעצם מדרי', אבל הקרואים הם בעצמם לא היו במדרי' זו רק שנפעלו ונקראו בכח שמואל שפעל עליהם להיות בהם ג"כ הביטול דחכ' כו', ושהוא ע"ד ענין הרים וגבעו'[49] שהם ב' מדרי' באה"ר, הרי"ם הוא הר הבולט רק הבליטה היא עצמית,

47) שער המועדים [ריט, ד ואילך].

48) כמ"ש באמרי בינה בפתח השער באורך [פי"ז ואילך].

49) ראה לקו"ת שה"ש טו, ד. שער האמונה – לאדהאמ"צ – בסופו. ועוד.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 19

והגבעות הוא ג"כ בליטה אך היא נעשי' גובה כו', וכמו"כ בעבודה ה"ר הוא שיש לו מדרי' זו בעצם וא"צ לקבל מהזולת, וגבעות הוא מה שמקבל מזולתו, וכמו מי שאין לו אה"ר בעצם רק כשרואה חבירו מתפלל באה"ר בהתפעלות עצומה ה"ה מתפעל ג"כ באה"ר, הרי שהאהבה בא לו מזולתו. וכן הוא בהקרואים דשמואל שהם מדרי' הנשמות דבי"ע שמצ"ע אין בהם ביטול דמ"ה דחכ', אמנם שמואל ע"י שבירך על הזבח המשיך בחי' אוא"ס שיאיר גם בנשמות דבי"ע כו' שיהי' בהם ג"כ הביטול כו', ושהם ימשיכו מדרי' אכילת אדם כו', וה"ז כמו מקראי הב"ד שקוראי' וממשיכים היומין דחול בב' המדרי' הנ"ל, והוא ע"ד דכתי' במשה ונתתי עשב בשדך לבהמתך שממשיך בחי' ד"ע גם בנשמות דבי"ע[50], כמו"כ שמואל המשיך בהם ביטול דמ"ה ושיהי' במדרי' אכילת אדם, וכמאמר[51] שקול שמואל כמשה שהמשיך מדרי' זו בהקרואים כו'.

ועפי"ז יובן מ"ש והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו, דהנה מלאכי' אכילתם הוא מדרי' עבודת הבירורים שהוא ע' אכילת מזבח, והוא מדרי' ארי' דאכיל קורבנין, וזהו למעלה, אבל כשהיו למטה אצל אברהם הי' אכילתם במדרי' אכילת אדם כו', וז"ש בזהר ויאכלו ודאי שהי' אכילה ממש, אמנם דבר הבלתי אפשרי הוא שהי' אכילתם אכילה ממשי' ופשוטה דלפי"ז מהו המעלה באכילתם, אך בהכרח לומר שהי' איזה יתרון באכילתם, וכוונת הפסוק ויאכלו ממש שהוא מדרי בחי' אכילת אדם כו', וזהו מ"ש בזהר בגין דאכלי מההוא סטרא דלעילא כו', שהוא מדרי' אכילת אדה"ע, ההמשכה במדרי' ז"א ומל', וע"י הוא הגילוי למטה ממש. ולהיות הכח במלאכי' על אכילה כזו, פי' שיהי' בכוחם להמשיך זה ע"י אכילתם הוא ע"י אברהם, דלהיות אברה"ם מדרי' אב"ר מ"ה שהוא בחי' כח וכלי אל גילוי בחי' מ"ה הביטול דחכ', ע"ז פעל בהם ג"כ הביטול, ע"י שעמד עליהם ואז ויאכלו במדרי' זו, וכדוגמת הפעולה שפעל שמואל בהקרואי' שהוא שפעל בנשמות דבי"ע שיהי' בהם הביטול דבחי' מ"ה דאצי', בחי' חכ', הביטול שלמעלה מטו"ד, וכמו"כ אברהם פעל בהמלאכים להיות הם קרואים מאתו שזימן אותם, ופעל להיות המשכת אוא"ס ב"ה ע"י אכילתם. וזהו והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו שע"י הוא שפעל המשכת אוא"ס להיות מדרי' בבחי' הביטול דמ"ה ביטול שלמעלה מטו"ד, ע"י שפעל בהמלאכים להיות אכילת המלאכים במדרי' אכילת אדם להמשיך הגילוי בז"א ומל', וע"י הגילוי אור למטה מטה ממש כו'.

---

50) כמ"ש בתו"א ד"ה ואלה המשפטים [עה, ב].

51) ברכות לא, ב.

Rashab 20 cheshvan 63.qxd 24/10/2002 09:31 Page 20

לע"נ

הרה"ח הרה"ת חיים ישראל הכהן ע"ה

ב"ר הרה"ח הרה"ת יעקב מנחם מענדל הכהן ע"ה

שפערלין

נלב"ע י"ט מרחשון תשמ"ה

נדפס ע"י משפחתו שיחיו